

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 22 grudnia 1971 r.

o narodowym planie gospodarczym na 1972 rok.

Podstawowym zadaniem planu na 1972 rok jest dalsze rozwijanie polityki społeczno-ekonomicznej określonej na VII i VIII Plenum KC PZPR. Wymaga to umiejętnego łączenia zadań społecznych i gospodarczych w celu stworzenia warunków do wzrostu stopy życiowej społeczeństwa oraz dynamicznego i harmonijnego rozwoju gospodarczego kraju.

Realizując założenia nowej polityki społeczno-ekonomicznej należy konsekwentnie wcielać w życie podstawowe zadania okresu 1971—1975 zawarte w Wytycznych na VI Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Powinno to pozwolić na coraz lepsze zaspokajanie rosnących potrzeb społecznych przy jednoczesnym tworzeniu podstaw długofalowego i efektywnego rozwoju gospodarki narodowej i budownictwa socjalizmu w Polsce.

Wzrost stopy życiowej społeczeństwa wymaga w 1972 r. dalszego zwiększenia dochodów ludności, poprawy świadczeń

socjalnych i objęcia nimi w znacznie szerszym niż dotychczas zakresie ludności wsi oraz kontynuowania poprawy warunków pracy, odpoczynku i opieki lekarskiej. Wzrost dochodów ludności należy powiązać z dalszym wzmocnieniem równowagi rynkowej, przede wszystkim przez wykorzystanie wszystkich możliwości zwiększenia dostaw towarów rynkowych.

Równoległe do poprawy wzrostu stopy życiowej konieczne jest w 1972 r. kontynuowanie wysiłku inwestycyjnego w celu stworzenia podstaw do szybkiego rozwoju gospodarki narodowej w kolejnych latach bieżącego 5-lecia.

Podstawowe zadania roku 1972 należy realizować w oparciu o aktywną rolę handlu zagranicznego, rozwijając eksport oraz wykorzystując możliwości zaciągania opłacalnych kredytów. Należy w szerszym niż dotychczas zakresie włączać naszą gospodarkę do międzynarodowej specjalizacji produk-

cji, pogłębiając zwłaszcza współpracę oraz korzystną integrację gospodarczą z krajami zrzeszonymi w RWPG.

Należy w większym niż dotychczas stopniu zapewnić udział intensywnych czynników w rozwoju gospodarczym kraju, zwłaszcza przez lepsze wykorzystanie majątku trwałego, wzrost wydajności pracy, obniżenie zużycia paliw, surowców i materiałów na jednostkę produkcji oraz obniżanie nadmiernych zapasów.

I. DOCHÓD NARODOWY

1. Zakłada się, że krajowy dochód narodowy wzrośnie w 1972 r. o około 6,1% w porównaniu z przewidywanym poziomem w 1971 r. Podstawowym elementem wzrostu dochodu narodowego powinien być dalszy wzrost produkcji czystej przemysłu uspołecznionego o 8,0% oraz produkcji czystej rolnictwa o 2,3%. Zgodnie z przyjętymi na 1972 r. założeniami polityki gospodarczej należy w znacznie większym niż dotychczas stopniu wykorzystać stosunki gospodarcze z zagranicą dla potrzeb rozwoju gospodarczego kraju oraz wzrostu spożycia. W związku z tym szacuje się, że dochód narodowy do podziału wzrośnie szybciej niż wytworzony i będzie w 1972 r. o około 8,0% wyższy niż w 1971 r.

2. Zakłada się, że fundusz spożycia wzrośnie w 1972 r. w porównaniu z poziomem osiągniętym w 1971 r. o około 7,2%. Ocenia się, że założenie to będzie zrealizowane przez wzrost spożycia dóbr konsumpcyjnych z dochodów osobistych ludności o około 7,3% oraz wzrost funduszu spożycia pozostałego o około 6,6%. Oznacza to wzrost funduszu spożycia z dochodów osobistych ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca o około 6,3%.

3. Zakłada się, że akumulowana część dochodu narodowego wzrośnie w 1972 r. o 7,0%, w tym inwestycje netto wzrosną o około 9,8%. Szacuje się, że udział akumulacji w dochodzie narodowym do podziału w 1972 r. wyniesie 28,3% wobec 28,5% w przewidywanym wykonaniu planu w 1971 r. Udział inwestycji netto w dochodzie narodowym do podziału w 1972 r. wyniesie 23,4% wobec 23,0% w przewidywanym wykonaniu planu w 1971 r.

Przyrost zapasów i rezerw w gospodarce narodowej zakłada się na 1972 r. w wysokości 42,6 mld zł.

II. WZROST POZIOMU ŻYCIOWEGO

A. Dochody ludności

1. Szacuje się, że w 1972 r. przychody pieniężne ludności wyniosą ok. 672 mld zł, co oznacza wzrost o ponad 8% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 1971 r. W ramach tych przychodów globalny fundusz płac brutto w gospodarce uspołecznionej wyniesie około 368 mld zł, co oznacza wzrost o 7,8%, a osobowy fundusz płac brutto około 335 mld zł, co oznacza wzrost o 7,1%. Przeciętna płaca brutto powinna wzrosnąć o 3,5%.

2. Szacuje się, że dochody pieniężne ludności uzyskiwane z tytułu świadczeń społecznych państwa wyniosą w 1972 r. około 68,5 mld zł, co oznacza wzrost o 11,5%, w tym emerytury i renty 45 mld zł, co oznacza wzrost o 13,6%.

3. Szacuje się, że przychody ludności uzyskiwane ze sprzedaży państwu artykułów rolnych wyniosą około 113 mld zł, co oznacza wzrost o około 12%.

B. Handel wewnętrzny, usługi

1. Dla zapewnienia na 1972 r. wzrostu spożycia zaopatrzenie rynku wewnętrznego w towary wyniesie 573 mld zł, co oznacza wzrost o 6,5% w porównaniu z 1971 r.

2. Należy zapewnić odpowiednie zmiany w strukturze dostaw towarów uwzględniając zarówno wzrost poziomu materialnego ludności i związany z tym wzrost zapotrzebowania na artykuły o wyższym stopniu przetworzenia, w tym zwłaszcza na artykuły przemysłowe trwałego użytku i przemysłu lekkiego, jak i konieczność dalszej poprawy zaspokojenia podstawowych potrzeb społeczeństwa, co wymaga zwłaszcza odpowiedniego wzrostu dostaw żywności. Szczególnie ważnym zadaniem jest zapewnienie poprawy zaopatrzenia w materiały budowlane, których cała, ponadplanowa produkcja powinna być przeznaczona w miarę możliwości na zaopatrzenie indywidualnego budownictwa ludności oraz na rynek wiejski.

3. Dostawy towarów żywnościowych i używek powinny zwiększyć się w 1972 r. o 4,4%, artykułów konsumpcyjnych nieżywnościowych o 7,6%, a artykułów niekonsumpcyjnych (materiały budowlane, środki produkcji dla rolnictwa itp.) o 10,1%. Dostawy podstawowych grup wyrobów powinny zwiększyć się następująco:

- wyrobów przemysłu spożywczego (łącznie z używkami) o 4,1%,
- wyrobów przemysłu lekkiego o 8,8%,
- wyrobów przemysłu elektromaszynowego o 11,4%,
- wyrobów przemysłu chemicznego o 10,3%,
- wyrobów przemysłu drzewno-papierniczego o 8,2%,
- wyrobów przemysłu ceramiki szlachetnej o 5,3%,
- wyrobów przemysłu materiałów budowlanych o 7,2%.

Należy zapewnić poprawę zaspokojenia potrzeb ludności w zakresie usług, których wartość powinna zwiększyć się w 1972 r. o 8,3%. Szczególną uwagę należy położyć na rozwój usług związanych z:

- potrzebami ludności wsi,
- naprawą zmechanizowanego sprzętu gospodarstwa domowego,
- naprawą i konserwacją pojazdów mechanicznych.

C. Gospodarka mieszkaniowa

1. Zakłada się oddanie do użytku w 1972 r. około 11.073 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań, co stanowi około 198 tys. mieszkań, to jest około 671 tys. izb. Oznacza to wzrost zadań (w m² powierzchni użytkowej) w stosunku do przewidywanego wykonania 1971 r. o 6,8%.

W uspołecznionym budownictwie mieszkaniowym (poza rolnictwem) przewiduje się oddanie do użytku około 5.950 tys. m² powierzchni użytkowej mieszkań, to jest o 9,2% powyżej poziomu przewidywanego wykonania w 1971 r.

W ramach budownictwa uspołecznionego należy lepiej zaspokajać potrzeby zakładów pracy, rozszerzających produkcję w oparciu o wzrost zmianowości i związany z tym wzrost zatrudnienia.

2. W 1972 r. należy dążyć do wykorzystania wszystkich możliwości zwiększenia rozmiarów budownictwa mieszkaniowego. Jednocześnie należy w większym niż dotychczas stopniu uwzględniać potrzeby użytkowników, zapewniając mieszkania o odpowiednich rozmiarach i lepszych rozwiązaniach funkcjonalnych. Konieczna jest poprawa jakości mieszkań oddawanych do użytku przy równoczesnym podjęciu kroków, które by zapobiegły przekraczaniu zaplanowanych kosztów budownictwa mieszkaniowego.

3. Należy zapewnić w rosnącym zakresie współudział ludności w rozwiązywaniu problemu mieszkaniowego, między innymi przez rozwijanie indywidualnego budownictwa rodzinnego oraz bezpośrednią pomoc ludności na placach budowy.

Dla ludności przystępującej do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego, a będącej w trudnych warunkach finanso-

wych, przeznaczają się 200 mln zł średnioterminowego kredytu bankowego na uzupełnienie środków własnych.

Na pomoc dla ludności nierolniczej, realizującej indywidualne budownictwo mieszkaniowe, przeznaczają się kredyty bankowe w kwocie 1.500 mln zł.

D. Gospodarka komunalna

Do podstawowych zadań w gospodarce komunalnej należy uzyskanie dalszej poprawy w funkcjonowaniu istniejących urządzeń, zwłaszcza wodociągów, kanalizacji i komunikacji miejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem ich rozbudowy na terenach przewidzianych do rozwoju budownictwa mieszkaniowego i przemysłu.

Przewiduje się, że dostawy wody dla gospodarstw domowych powinny wzrosnąć o ponad 5%, zużycie gazu płynnego o około 28%, a stan taboru komunikacji miejskiej o około 6% w porównaniu do przewidywanego wykonania w 1971 r.

E. Oświata, ochrona zdrowia, wczasy

1. Należy dostosować dalszy rozwój szkolnictwa wszystkich szczebli do potrzeb gospodarki narodowej oraz do aktualnej sytuacji demograficznej.

Szczególną uwagę należy zwrócić na rozwój tych kierunków kształcenia, w których występuje deficyt kadr, przy jednoczesnym zmniejszaniu przyjęć na te kierunki, w których liczba absolwentów przekracza istniejące zapotrzebowanie.

Liczba uczniów w klasach pierwszych szkół zawodowych dla młodzieży powinna wynieść około 596 tys. osób, tj. o 2,3% więcej niż w 1971 r., w klasach pierwszych liceów ogólnokształcących — ponad 126 tys. osób, tj. o 0,6% więcej niż w 1971 r., a liczba studentów na pierwszym roku studiów dziennych — ponad 55 tys. osób, tj. o 5,9% więcej niż w 1971 r.

2. W zakresie opieki nad dzieckiem powinien nastąpić dalszy wzrost liczby miejsc w zamkniętych zakładach opiekuńczo-wychowawczych, liczby dzieci korzystających z przedszkoli do ok. 549 tys. dzieci w 1972 r., tj. o 4,1%, liczby miejsc w żłobkach do ponad 70 tys., tj. o 3,2%, oraz liczby dzieci i młodzieży korzystającej z wczasów i kolonii do 1.377,5 tys.

3. W celu stworzenia bardziej korzystnych warunków pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkołach wszystkich typów oraz w placówkach oświatowo-wychowawczych należy zapewnić pełną terminową realizację planu inwestycyjnego w tym zakresie, a także planowego uzupełnienia wyposażenia szkół w nowoczesne pomoce naukowe.

4. W roku 1972 należy zapewnić poprawę jakości świadczeń służby zdrowia. Niezbędne jest również zwiększenie ich zakresu w celu lepszego zaspokojenia potrzeb poważnie rosnącej liczby osób uprawnionych do korzystania z lecznictwa uspołecznionego w rezultacie objęcia nim mieszkańców wsi. Wymaga to, obok sprawniejszej i terminowej realizacji budownictwa szpitalnego, lepszego wykorzystania istniejących urządzeń i kadry medycznej między innymi przez intensyfikację lecznictwa szpitalnego oraz prawidłowe zespolenie lecznictwa zamkniętego z lecznictwem otwartym.

W zakładach lecznictwa zamkniętego łącznie z zakładami dla nerwowo i psychicznie chorych liczba łóżek powinna wzrosnąć do 218,4 tys., tj. o 2,3%.

Liczba ośrodków zdrowia na wsi powinna zwiększyć się do 2.707, tj. o 3,2%.

Jednocześnie należy zapewnić dalszy rozwój lecznictwa otwartego, wyrażający się we wzroście liczby przychodni ogółem o 131, tj. o 2,5%.

5. W 1972 r. należy poprawić i rozszerzyć działalność zakładów pomocy społecznej, między innymi przez zwiększenie liczby miejsc do 52,2 tys., co oznacza wzrost o 3,8%.

Należy rozwijać różne formy pomocy, zwłaszcza poprzez organizowanie domów dziennego pobytu oraz usług na rzecz ludzi starych, chorych lub zniepełniających.

6. Należy stwarzać warunki ułatwiające odpoczynek i turystykę. W związku z tym liczba miejsc noclegowych w ogólnodostępnych obiektach turystycznych powinna wynieść około 278 tys., co oznacza wzrost o 9,9%, w tym w obiektach stałych powinna wynieść około 71 tys., co oznacza wzrost o 8,4%. Przewiduje się, że z wczasów pracowniczych skorzysta w 1972 r. około 2.750 tys. osób, co oznacza wzrost o 9,9%.

F. Gospodarka wodna i ochrona środowiska

Ważnym zadaniem społecznym i ekonomicznym jest wzmocnienie starań zmierzających do zapewnienia ludności, zakładom produkcyjnym, gospodarce komunalnej i rolnictwu odpowiedniej ilości wody, do zmniejszenia stopnia zanieczyszczenia rzek i powietrza atmosferycznego oraz do rozbudowy urządzeń przeciwpowodziowych. W 1972 r. należy oddać do użytku zbiorniki wodne o pojemności około 7 mln m³, w tym zbiornik wodny w Wiśle-Czarne o pojemności całkowitej około 4,5 mln m³, wybudować i odbudować około 60 km wałów przeciwpowodziowych, uregulować około 900 km rzek i potoków, zwiększyć przepustowość oczyszczalni ścieków o około 1 mln m³/dobę oraz zmniejszyć zapylenie atmosfery w rejonach najbardziej zagrożonych o około 75 tys. ton w skali rocznej.

III. PRODUKCJA MATERIALNA

A. Przemysł

1. Należy uzyskać dalsze zwiększenie i modernizację produkcji przemysłowej, stanowiącej podstawę zakładanego na 1972 r. wzrostu spożycia oraz rozwoju gospodarki narodowej.

W tym celu konieczne jest:

- wydatne zwiększenie produkcji na eksport i cele rynkowe oraz pełniejsze dostosowanie jej do potrzeb odbiorców,
- kontynuowanie przeobrażeń strukturalnych przemysłu, zmierzających do jego unowocześnienia i zmniejszenia dystansu dzielącego Polskę od krajów bardziej rozwiniętych,
- skoncentrowanie działalności rekonstrukcyjno-modernizacyjnej na wybranych, zapewniających szybkie uzyskanie efektów dziedzinach produkcji przemysłowej,
- kontynuowanie wysiłku zmierzającego do rozwoju bazy paliwowo-surowcowej w rozmiarach uzasadnionych potrzebami kraju i możliwościami eksportowymi,
- podjęcie wielostronnych przedsięwzięć zmierzających do poprawy zaopatrzenia budownictwa w materiały oraz urządzenia instalacyjne,
- szybkie wdrażanie do produkcji zakupionych licencji,
- poprawienie jakości produkcji, zwłaszcza w tych dziedzinach, w których procent braków i reklamacji jest szczególnie duży,
- pełniejsze zaspokojenie potrzeb w zakresie dostaw kooperacyjnych i części zamiennych,
- elastyczne realizowanie zadań w zakresie produkcji, polegające na przekraczaniu planu produkcji artykułów poszukiwanych przez odbiorców przy jednoczesnym niedopuszczaniu do przekraczania planów produkcji bądź nawet ograniczaniu produkcji wyrobów nie mających zapewnionego zbytu i powodujących wzrost zapasów,
- polepszenie efektywności gospodarowania, co powinno wyrazić się w obniżeniu kosztów produkcji. W szczegól-

ności należy uzyskać postęp w usprawnieniu procesów zaopatrzenia i gospodarki materiałowej, dążąc zwłaszcza do obniżenia nadmiernej materiałochłonności produkcji szeregu wyrobów przemysłowych.

2. Zakłada się, że w 1972 r. sprzedaż wyrobów własnej produkcji i usług przemysłu — licząc po cenach zbytu, osiągnie wartość około 1.340 mld zł, tj. o 7,0% więcej niż w 1971 r.

3. Wartość sprzedaży wyrobów własnej produkcji i usług poszczególnych gałęzi przemysłu oraz jej wzrost w 1972 r. w stosunku do 1971 r. powinny osiągnąć następujący poziom:

Wyszczególnienie	1972 r. wartość sprzedaży w cenach zbytu mld zł	Wskaźnik wzrostu 1972 1971
Przemysł ogółem	1.340,0	107,0
w tym:		
przemysł paliwowo-energetyczny	136,4	105,6
przemysł metalurgiczny	139,4	106,5
przemysł elektromaszynowy	335,5	109,2
przemysł chemiczny	121,6	108,7
przemysł mineralny	49,4	106,9
przemysł drzewno-papierniczy	63,7	105,4
przemysł lekki	192,1	106,5
przemysł spożywczy	271,4	104,9

4. Produkcja podstawowych wyrobów przemysłowych powinna osiągnąć w 1972 r. następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1972 r.	Wskaźnik wzrostu 1972 1971
Węgiel kamienny	mln ton	149,8	103,0
Gaz ziemny	mld Nm ³	5,8	106,9
Koks	tys. ton	17.166	101,8
Energia elektryczna	mld kWh	75,7	108,5
Stal surowa	mln ton	13,2	103,3
Miedź	tys. ton	123,5	134,7
Cynk	tys. ton	222,0	100,9
Obrabiarki skrawające do metali	tys. szt.	35,2	109,2
Wagony towarowe	tys. szt.	16,8	103,3
Samochody osobowe	tys. szt.	89,9	106,4
Ciągniki kołowe dwu- osiowe	tys. szt.	45,0	109,5
Statki	tys. DWT	652,6	109,4
Włókna sztuczne	tys. ton	157,0	104,5
Tworzywa sztuczne	tys. ton	289,0	115,1
Cement	tys. ton	13.720	105,2
Tarcica iglasta	tys. m ³	5.450	100,7
Meble	mld zł cen zbytu	16,4	108,2
Papier i tektura	tys. ton	1.108,5	105,8
Tkaniny bawełniane	mln m	912,9	100,1
Tkaniny wełniane	mln m	100,4	101,6
Obuwie z wierzchami skórzanymi i skóro- podobnymi	mln par	78,1	107,3
Ubój zwierząt rzeźnych	tys. ton	1.486,3	107,9
Cukier (w roku kalen- daryjnym)	tys. ton	1.630	105,7

B. Rolnictwo i leśnictwo

1. Podstawowym zadaniem w rolnictwie w 1972 r. jest dalsza intensyfikacja produkcji, zarówno roślinnej, jak i zwierzęcej, w celu pokrycia wzrastających potrzeb społeczeństwa na artykuły spożywcze.

W tym celu należy zapewnić:

- pełniejsze i racjonalne zagospodarowanie arealu użytków rolnych we wszystkich sektorach społeczno-gospodarczych,
- dalsze zwiększenie plonów zbóż i innych roślin uprawnych przez wprowadzanie nowych, wysokoplennych odmian, intensywne nawożenie i racjonalne wykorzystanie innych środków plonotwórczych,
- zmniejszenie skutków niedoboru pasz oraz odpowiedni wzrost liczby nowych stanowisk w celu stworzenia warunków do dalszego wzrostu pogłowia oraz produkcji zwierzęcej,
- terminową realizację programu budownictwa rolniczego oraz zwiększenie efektywności i pełne wykorzystanie przydzielonych środków inwestycyjnych,
- zwiększenie udziału kadr wykwalifikowanych w organizowaniu produkcji rolnej we wszystkich sektorach rolnictwa oraz bardziej efektywny udział gromadzkich służb fachowych w realizacji założonego programu rozwoju produkcji rolnej,
- usprawnienie organizacyjne i techniczne odbioru płodów rolnych od producentów przez aparat skupu.

2. Przyjmuje się, że w roku 1972 produkcja globalna rolnictwa wzrośnie o 4,6% w porównaniu z r. 1971, w tym produkcja roślinna o około 6,3%, a produkcja zwierzęca o około 2,7%. Produkcja końcowa brutto rolnictwa powinna wzrosnąć o około 3,8%.

3. Przyjmuje się, że pogłowia zwierząt gospodarskich w 1972 r. osiągnie następujący poziom: bydło ogółem 11,2 mln sztuk, w tym: krowy około 6,1 mln sztuk, trzoda chlewna około 15,5 mln sztuk. Pogłowia koni zakłada się na poziomie o 80 tys. sztuk niższym niż w 1971 r.

4. Na podstawie założeń przyjętych w produkcji roślinnej i w produkcji zwierzęcej ustala się następujące wielkości skupu produktów rolnych:

- skup zbóż ogółem ze zbiorów 1972 r. 4,5 mln ton, oleistych 555 tys. ton, buraków cukrowych 14.850 tys. ton, ziemniaków 6 mln ton,
- skup żywca ogółem w roku kalendarzowym 1972 r. — 2.481 tys. ton, w tym żywca wieprzowego 1.360 tys. ton, żywca wołowego w wysokości 850 tys. ton.

Skup mleka ustala się na poziomie około 5.800—6.000 mln litrów, a skup jaj — 2.600 mln sztuk.

5. Należy zapewnić dalszą poprawę zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji. W szczególności dostawy podstawowych środków produkcji powinny w 1972 r. kształtować się następująco:

- a) Dostawy pasz z zasobów państwowych w roku gospodarczym 1971/72 powinny osiągnąć poziom 4,5 mln ton.
- b) Dostawy nawozów mineralnych pod zbiory 1972 r. powinny wynieść 2.725 tys. ton w czystym składniku, w tym nawozów azotowych 850 tys. ton, fosforowych 725 tys. ton i potasowych 1.150 tys. ton. Zużycie nawozów mineralnych średnio w kraju powinno wzrosnąć ze 132 kg na 1 ha użytków rolnych w 1971 r. do 146 kg na 1 ha w 1972 r.
- c) Wartość zaopatrzenia rolnictwa w ciągniki i maszyny rolnicze ocenia się na 12 mld zł. Dostawy ciągników powinny osiągnąć w r. 1972 około 29 tys. sztuk.
- d) Zaopatrzenie w podstawowe materiały budowlane (łącznie z produkcją prywatną) powinno osiągnąć w 1972 r. następujący wzrost: w cement o około 8%, w materiały

pokryciowe o ponad 9%, w elementy ścienne o około 13%, w wyroby hutnicze o ponad 7%.

6. Pozyskanie drewna grubizny w 1972 r. w kraju ustala się na poziomie 19.152 tys. m³. Zalesienia i odnowienia sztuczne należy wykonać na powierzchni około 98 tys. ha. W ramach realizacji programu zadrzewienia kraju należy w 1972 r. zasadzić 11,0 mln szt. drzewek, w tym około 3,5 mln sztuk topoli.

C. Transport i łączność

1. W 1972 r. należy zapewnić dalszy wzrost stopnia zaspokojenia zapotrzebowania gospodarki narodowej i społeczeństwa na przewozy pasażerów, usługi łączności oraz pełne pokrycie potrzeb w zakresie przewozów ładunków.

2. Przewozy ładunków w transporcie zorganizowanym w przedsiębiorstwach transportowych (bez transportu morskiego) powinny wynieść w 1972 r. około 908 mln ton, co oznacza wzrost o 6,1% w porównaniu z 1971 r., z czego przewozy kolejami 414 mln ton, a transportem samochodowym publicznym i branżowym 463 mln ton.

3. Należy zapewnić w 1972 r. przewozy pasażerów transportem publicznym w rozmiarach około 2,8 mld pasażerów, tj. o 7,0% więcej niż w 1971 r., z czego przewozy kolejowe powinny objąć około 1,1 mld pasażerów, a przewozy samochodowe 1,7 mld.

4. W ramach realizacji programu modernizacji trakcji kolejowej należy zwiększyć udział linii zelektryfikowanych w ogólnej długości linii eksploatowanych z 17,0% w 1971 r. do 17,8% w 1972 r.

Jednocześnie należy modernizować i rozbudowywać sieć kolejową oraz węzły i stacje w szczególności obsługujące okręgi przemysłowe, porty morskie i punkty graniczne, a w działalności remontowej należy dążyć do poprawy stanu nawierzchni kolejowej na liniach magistralnych oraz stanu technicznego wagonów towarowych. W 1972 r. należy kontynuować program modernizacji i rozbudowy sieci drogowej.

5. Przewozy pasażerów transportem lotniczym powinny wynieść w 1972 r. około 1,3 mln pasażerów, to jest o 20% więcej niż w 1971 r., przy czym należy dążyć przede wszystkim do rozwoju przewozów międzynarodowych w najbardziej efektywnych relacjach.

6. W żegludze morskiej należy zapewnić pokrycie potrzeb handlu zagranicznego oraz dążyć do uzyskania wzrostu nadwyżki dewizowej. Przewozy ładunków morską flotą handlową powinny wynieść w 1972 r. około 21,2 mln ton i 87,2 mld tono-mil, co oznacza wzrost przewozów o 11,6% i pracy przewozowej o 25,5%. W portach morskich należy zapewnić przeładunki towarów w ilości około 36 mln ton, tj. o 3,4% wyższe niż w 1971 r.

7. Wartość usług łączności powinna wynieść w 1972 r. około 10 mld zł. Należy zapewnić wzrost pojemności telefonicznych central miejscowych o około 68,6 tys. numerów i przyrost liczby abonentów telefonicznych o około 58,5 tys. W ramach usprawnienia łączności na wsi należy realizować program telefonizacji sołectw.

Baza nadawcza radia i telewizji powinna zwiększyć się w 1972 r. o 6 nadajników telewizyjnych i 25 nadajników radiowych. Dalszej poprawie powinna ulec jakość odbioru programów.

IV. ŚRODKI I CZYNNIKI REALIZACJI ZADAŃ PLANU

A. Inwestycje i kapitalne remonty

1. Podstawowym zadaniem planu inwestycyjnego na 1972 r. jest skoncentrowanie środków materialnych i organizacyjnych na tych obiektach, które mogą zapewnić w możliwie krótkim czasie wzrost efektów produkcyjnych i usługowych. Dotyczy to zwłaszcza tych inwestycji przemysłowych, których produkcja jest przeznaczana na potrzeby rynku wewnętrznego i eksportu oraz tych inwestycji, które za-

pewniają poprawę warunków pracy, zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych oraz potrzeb służby zdrowia.

Jednocześnie konieczne jest usprawnienie procesów inwestycyjnych w celu skracania cykli budowy oraz wcześniejszego osiągnięcia zaplanowanych zdolności produkcyjnych.

2. Należy zapewnić lepsze niż dotychczas wykorzystanie majątku trwałego przez wprowadzanie w uzasadnionych ekonomicznie wypadkach dwóch i trzech zmian. Jednocześnie w działalności inwestycyjnej należy dawać pierwszeństwo wymianie istniejącego parku maszynowego i przedsięwzięciom modernizacyjnym przed budową nowych obiektów.

3. W 1972 r. wartość majątku trwałego w gospodarce uspołecznionej powinna zwiększyć się w związku z zakończonym budownictwem inwestycyjnym o około 147 mld zł (wg cen kosztorysowych).

4. Przyjmuje się, że globalne rozmiary nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej w 1972 r., niezbędnych do realizacji zadań planu oraz stworzenia podstaw do dalszego rozwoju gospodarczego kraju, wyniosą 269,6 mld zł, co stanowi wzrost w porównaniu do przewidywanego wykonania 1971 r. o 9,6%. W ramach globalnych nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej nakłady na roboty budowlano-montażowe wyniosą 149,5 mld zł, co oznacza wzrost o 8,5%.

5. Zakłada się, że globalne nakłady inwestycyjne w gospodarce uspołecznionej wyniosą w 1972 r. 240,1 mld zł, tj. wzrosną o 10,4%.

6. Szacuje się, że w zakresie gospodarki nie uspołecznionej ogólna kwota nakładów na inwestycje wyniesie w 1972 r. 29,5 mld zł, co oznacza wzrost o 3,7% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 1971 r., w tym nakłady w indywidualnych gospodarstwach rolnych wyniosą 22,4 mld zł, a nakłady na indywidualne budownictwo mieszkaniowe ludności — 6,6 mld zł.

7. Szacuje się, że w podstawowych działach gospodarki narodowej zostanie osiągnięty następujący poziom inwestowania (w mld zł):

Wyszczególnienie	1972 r. plan	Wskaźnik 1972 1971
Przemysł	114,2	116,1
Budownictwo	8,5	101,8
Rolnictwo	40,0	106,4
Leśnictwo	1,0	94,4
Transport i łączność	31,1	96,5
Handel	5,8	106,0
Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	50,9	108,1
w tym: gospodarka mieszkaniowa	39,9	107,1
Nauka	2,1	114,4
Oświata i wychowanie	6,3	104,1
Kultura i sztuka	1,0	127,1
Ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna	5,1	114,2

8. Przewiduje się, że globalne nakłady na kapitalne remonty środków trwałych w gospodarce uspołecznionej wyniosą w 1972 r. 57,6 mld zł, co oznacza wzrost o 7,8% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 1971 r.

B. Budownictwo

1. Do podstawowych zadań budownictwa w 1972 r. należy:

— bardziej efektywne wykorzystanie sprzętu budowlanego i środków transportowych, między innymi przez wprowa-

dzienie w szerszym stopniu wielozmianowej pracy maszyn i urządzeń, skrócenie czasu remontów oraz usprawnienie organizacji robót na placu budowy,

- poprawa jakości robót, szczególnie w zakresie budownictwa mieszkaniowego,
- prawidłowe rozwiązywanie problemów i trudności związanych z koncentracją robót w określonych regionach Kraju.

2. Zakłada się, że globalne rozmiary robót budowlano-montażowych w gospodarce narodowej, obejmujące zarówno roboty o charakterze inwestycyjnym, jak i roboty remontowe, osiągną w 1972 r. poziom 207,9 mld zł, co oznacza wzrost o 7,3% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 1971 r.

3. Z globalnej kwoty robót budowlano-montażowych przedsiębiorstwa budowlano-montażowe zrealizują w 1972 r. zadania produkcyjne w wysokości 147,0 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z przewidywanym wykonaniem 1971 r. o 8,8%.

4. Szacuje się, że wartość robót realizowanych przez ludność we własnym zakresie z udziałem rzemiosła osiągnie w 1972 r. poziom około 24,2 mld zł.

C. Handel zagraniczny

1. Podstawowym zadaniem handlu zagranicznego w 1972 r. jest ułatwienie realizacji podstawowych zadań planu związanych z unowocześnianiem gospodarki narodowej oraz wzmocnieniem równowagi na rynku wewnętrznym. W tym celu należy uzyskać dalsze rozszerzenie obrotów, przy czym zarówno producenci, jak i aparat handlu zagranicznego powinni dążyć do przekroczenia ustalonych w planie zadań w dziedzinie eksportu. Należy jednocześnie podjąć starania w celu pełnego i terminowego zapewnienia gospodarcze narodowej określonych w planie dostaw z importu.

2. W 1972 r. należy dążyć do dalszego rozszerzenia międzynarodowej specjalizacji i kooperacji produkcji. Należy w szczególności — w oparciu o program ustalony na XXV Sesji RWPG — dążyć do pogłębienia procesów specjalizacji i integracji w stosunku do krajów — członków RWPG.

3. Wartość eksportu ogółem w 1972 r. powinna przekroczyć poziom 16,1 mld zł dewizowych, przy czym wartość eksportu wyrobów przemysłu elektromaszynowego powinna osiągnąć kwotę co najmniej 6,9 mld zł dewizowych, co stanowi wzrost w porównaniu z 1971 r. o 7,7%.

4. Wartość importu ogółem w 1972 r. ustala się na 18,2 mld zł dewizowych, co stanowi wzrost w porównaniu z przewidywanym wykonaniem w 1971 r. o 16,4%, z czego import wyrobów przemysłu elektromaszynowego powinien wynieść 7,6 mld zł dewizowych, co stanowi wzrost o 33,6% w porównaniu z 1971 r.

5. Saldo dodatnie obrotów usługowych z zagranicą w 1972 r. powinno wynieść 0,8 mld zł dewizowych.

D. Zatrudnienie i wydajność pracy

1. Polityka zatrudnienia w 1972 r. powinna zapewnić racjonalne zatrudnienie dla całego przyrostu siły roboczej przy jednoczesnym efektywnym wykorzystaniu kwalifikacji zawodowych pracowników już zatrudnionych. Szczególnie ważnym zadaniem jest stwarzanie w zakładach pracy odpowiednich warunków dla adaptacji i wdrażania do procesów produkcyjnych rosnącej liczby absolwentów szkół średnich i wyższych.

2. Szacuje się, że zatrudnienie w gospodarce narodowej (poza gospodarką chłopską) dla realizacji zadań wzrostu produkcji i usług w 1972 r. wyniesie około 11.187 tys. osób. Liczba zatrudnionych w gospodarce społecznej (bez uczniów) wyniesie średnio w 1972 r. 10.304 tys. osób, co oznacza wzrost o 3,3%.

3. Jednym z efektów intensyfikacji gospodarowania powinien być wzrost wydajności pracy. Zakłada się, że wydajność pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych na 1 zatrudnionego, mierzona wartością produkcji dodanej, powinna

wzrosnąć o 5,7%, a wydajność pracy w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych o 5,1%.

E. Rozwój nauki i techniki

Realizacja zadań planu na 1972 r. w większym niż dotychczas stopniu powinna opierać się na osiągnięciach nauki i techniki. Niezbędne jest w tym celu dalsze zwiększenie udziału prac badawczych realizowanych w pełnych cyklach rozwojowych, zwłaszcza problemów węzłowych, jak również konieczne jest stworzenie warunków umożliwiających szybsze i sprawniejsze wdrażanie innowacji technicznych i organizacyjnych do praktyki życia gospodarczego.

Prace w dziedzinie rozwoju nauki i techniki, związane z przygotowaniem i wdrożeniem nowych opracowań technicznych, organizacyjnych i ekonomicznych, należy koncentrować na opracowaniach gwarantujących zwiększenie udziału w produkcji wyrobów nowoczesnych i wydajne podwyższenie poziomu technicznego i jakości wyrobów, zwłaszcza wyrobów o dużym znaczeniu dla rozwoju gospodarki narodowej oraz lepszego zaspokojenia potrzeb bytowych ludności.

Realizacja wieloletniego programu rozwoju nauki i techniki powinna umożliwić uzyskanie w 1972 r. odpowiednich efektów w formie wdrażania i upowszechniania nowych lub zmodernizowanych materiałów, wyrobów, procesów technologicznych, a między innymi w dziedzinie:

- kopalń i surowców, materiałów hutniczych i chemicznych: nowych urządzeń dla mechanizacji prac w górnictwie, nowych materiałów hutniczych o podwyższonych parametrach użytkowych, nowych typów włókien,
- nowoczesnych środków produkcji i postępowych technologii: nowych maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej, mechanizacji odlewnictwa, obróbki cieplnej, maszyn matematycznych, silników elektrycznych ułamkowej mocy,
- w komunikacji i łączności: urządzeń do przewozu dużych kontenerów, nowych typów statków i central automatycznych dla wsi,
- budownictwa: nowoczesnych systemów budownictwa uprzemysłowionego, w tym systemu typizacji otwartej, nowych lekkich materiałów, w tym z zastosowaniem blach fałdowych,
- rolnictwa, leśnictwa i przemysłu spożywczego: nowych wysokoplennych odmian zbóż, wysokowartościowych odmian ziemniaka, kombajnu zbożowego „Bizon-Super”, nowych metod utylizacji drobnicy leśnej, nowych asortymentów mrożonych wyrobów kulinarnych,
- artykułów rynkowych: nowoczesnych chłodziarek, frotek, odkurzaczy, kuchenek turystycznych, robotów kuchennych, sokowirówek, odbiorników radiowych i telewizyjnych, magnetofonów kasetowych, gramofonów stereofonicznych, nowych funkcjonalnych mebli, nowych asortymentów odzieży i obuwia,
- ochrony i kształtowania zdrowia oraz środowiska życia i pracy człowieka: nowych urządzeń medycznych dla leczenia chorób serca, antybiotyków oraz urządzeń wentylacyjnych.

Zakładany program rozwoju nauki i techniki wymaga zapewnienia niezbędnych środków na realizację zadań bieżących, jak też na prawidłowy, wyprzedzający rozwój bazy materialnej i kadrowej zaplecza naukowo-technicznego. Konieczne jest również stworzenie warunków dla systematycznej poprawy wykorzystania istniejącego potencjału placówek naukowo-badawczych w resortach gospodarczych, Polskiej Akademii Nauk i szkolnictwie wyższym.

V. ROZWÓJ GOSPODARCZY WOJEWÓDZTW

W ramach ogólnych zadań narodowego planu gospodarczego na 1972 r. szacuje się, że produkcja przemysłowa, inwestycje, budownictwo mieszkaniowe i zatrudnienie będą kształtować się w poszczególnych województwach następująco:

Wartość sprzedaży wyrobów własnej produkcji i usług w przemyśle uspołecznionym
w mld zł

Lp.	Województwo	1972 plan		% 1972 : 1971	
		ogółem	w tym plan terenowy	ogółem	w tym plan terenowy
1	2	3	4	5	6
	POLSKA	1.343,1 ¹⁾	175,2	106,9	106,5
1	m.st. Warszawa	88,7	7,6	107,7	106,1
2	m. Kraków	63,0	4,5	106,8	105,1
3	m. Łódź	70,6	4,6	106,0	105,5
4	m. Poznań	34,2	2,5	108,9	105,8
5	m. Wrocław	35,7	2,3	107,4	106,9
6	białostockie	23,0	6,1	107,8	109,2
7	bydgoskie	68,6	10,5	110,2	106,2
8	gdańskie	56,7	8,2	106,0	106,1
9	katowickie	256,5	18,2	105,1	105,4
10	kieleckie	57,1	8,7	108,6	109,4
11	koszalińskie	15,3	5,6	106,9	106,2
12	krakowskie	66,9	8,3	103,3	106,1
13	lubelskie	42,2	9,3	104,9	108,4
14	łódzkie	49,1	10,1	109,5	105,8
15	olsztyńskie	21,7	6,9	106,3	106,6
16	opolskie	47,5	6,1	103,9	107,4
17	poznańskie	60,8	14,2	107,3	103,9
18	rzeszowskie	59,5	7,1	107,4	109,0
19	szczecińskie	31,6	5,4	109,7	106,1
20	warszawskie	63,1	12,5	113,1	107,2
21	wrocławskie	93,9	11,2	108,2	105,9
22	zielonogórskie	33,7	5,3	106,2	108,1

¹⁾ Wartość produkcji i usług w układzie wojewódzkim uwzględnia kooperację wewnętrzną w przemyśle mleczarskim. Wartość produkcji nie podzielonej na województwa wynosi 3,7 mld zł.

Nakłady inwestycyjne w gospodarce uspołecznionej
Grupa A

mln zł

Lp.	Województwo	1971 przewidywane wykonanie	1972 plan	% 1972 — 1971
				5
1	2	3	4	5
	POLSKA — ogółem	212.890	235.260	110,5
	w tym:			
1	m.st. Warszawa	12.260	14.150	115,4
2	m. Kraków	5.760	5.060	87,8
3	m. Łódź	5.660	6.360	112,4
4	m. Poznań	2.880	3.120	108,3
5	m. Wrocław	3.370	3.120	92,6
6	woj. białostockie	4.900	5.060	103,3
7	„ bydgoskie	11.970	14.080	117,6
8	„ gdańskie	11.960	12.320	103,0
9	„ katowickie	33.150	37.550	113,3
10	„ kieleckie	11.560	14.220	123,0
11	„ koszalińskie	4.730	5.130	108,5
12	„ krakowskie	9.520	11.240	118,1
13	„ lubelskie	8.100	8.460	104,4
14	„ łódzkie	6.480	7.660	118,2
15	„ olsztyńskie	5.040	5.400	107,1
16	„ opolskie	4.940	5.350	108,3

Lp.	Województwo	1971 przewidywane wykonanie	1972 plan	% $\frac{1972}{1971}$
1	2	3	4	5
17	woj. poznańskie	10.900	11.660	107,0
18	" rzeszowskie	9.250	9.600	103,8
19	" szczecińskie	10.630	11.570	108,8
20	" warszawskie	13.560	12.590	92,8
21	" wrocławskie	11.600	11.080	95,5
22	" zielonogórskie	6.220	6.790	109,2

Uspolecznione budownictwo mieszkaniowe bez rolnictwa.
Efekty rzeczowe powierzchni użytkowej mieszkań oddawanych do użytku

w tys. m³

Lp.	Województwo	1971 r. przewidywane wykonanie	1972 r. plan	% wskaznik $\frac{1972 \text{ r.}}{1971 \text{ r.}}$ 4:3
1	2	3	4	5
	POLSKA — ogółem	5.446,6	5.949,8	109,2
1.	m.st. Warszawa	471,8	617,9	131,0
2.	m. Kraków	232,6	250,5	107,7
3.	m. Łódź	321,8	350,5	108,9
4.	m. Poznań	162,5	170,6	105,0
5.	m. Wrocław	145,5	145,2	99,8
6	białostockie	138,7	168,6	121,6
7.	bydgoskie	265,1	293,1	110,6
8.	gdańskie	332,0	397,3	119,7
9	katowickie	840,6	909,4	108,2
10	kieleckie	266,6	267,6	100,4
11.	koszalińskie	153,9	163,9	106,5
12	krakowskie	161,1	178,3	110,7
13	lubelskie	179,0	222,1	124,1
14	łódzkie	198,0	197,7	99,8
15.	olsztyńskie	95,7	116,8	122,0
16.	opolskie	172,1	147,2	85,5
17.	poznańskie	187,5	205,1	109,4
18.	rzeszowskie	188,9	193,1	102,2
19.	szczecińskie	164,7	173,5	105,3
20.	warszawskie	250,6	282,4	112,7
21.	wrocławskie	277,1	276,3	99,7
22.	zielonogórskie	171,8	172,7	100,5
23	niezlokalizowane	69,0	50,0	72,5

Szacunkowy przyrost zatrudnienia w gospodarce uspołecznionej poza rolnictwem i w przemyśle w 1972 r.
w tys. osób

Lp.	Województwo	Poza rolnictwem		W tym w przemyśle	
		tys. osób	% 1972 : 1971	tys. osób	% 1972 : 1971
1	2	3	4	5	6
	POLSKA — ogółem	317,0	103,3	136,0	103,2
1	m.st. Warszawa	20,0	102,8	4,0	101,7
2	m. Kraków	9,0	102,9	3,5	103,0
3	m. Łódź	13,5	103,4	4,5	102,0
4	m. Poznań	7,0	102,9	2,5	102,7
5	m. Wrocław	8,0	103,2	3,5	103,5
6	białostockie	9,0	103,9	5,0	106,7
7	bydgoskie	17,0	103,5	6,5	103,1
8	gdańskie	15,5	103,3	5,5	102,9
9	katowickie	49,0	103,2	23,0	102,6
10	kieleckie	18,5	104,1	9,0	104,4
11	koszalińskie	7,5	103,8	3,5	105,7
12	krakowskie	13,5	102,8	5,0	102,1
13	lubelskie	16,0	104,3	8,0	106,3
14	łódzkie	11,5	103,2	6,0	103,1
15	olsztyńskie	8,5	103,9	2,5	103,8
16	opolskie	9,0	102,9	3,0	102,0
17	poznańskie	13,5	103,0	7,0	103,5
18	rzeszowskie	17,0	104,0	8,5	104,5
19	szczecińskie	13,0	104,7	5,5	105,5
20	warszawskie	16,0	103,6	7,5	104,4
21	wrocławskie	16,5	102,7	8,0	102,4
22	zielonogórskie	8,5	103,2	4,5	103,9

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej podejmując niniejszą uchwałę upoważnia Radę Ministrów do:

- 1) ustalenia na podstawie niniejszej uchwały zadań planowych dla poszczególnych ministerstw, prezydów wojewódzkich rad narodowych i innych dziedzin,
- 2) dokonywania w ciągu roku, w razie istotnych i uzasadnionych ekonomicznie potrzeb, zmian tych zadań, mając na uwadze zachowanie podstawowych proporcji planu.

2. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zobowiązuje Radę Ministrów do podjęcia środków zmierzających do dalszego podwyższenia dynamiki rozwoju gospodarki narodowej w 1972 r. W tym celu upoważnia się Radę Ministrów do określenia dodatkowych zadań produkcyjnych zmierzających

w szczególności do podwyższenia produkcji na cele eksportowe i rynkowe, co powinno zapewnić przyspieszenie wzrostu eksportu, dalsze umocnienie równowagi rynkowej, zwiększenie wydajności pracy i poprawę efektywności gospodarowania. Rezultatem tych poczynań powinno być uzyskanie szybszego tempa wzrostu dochodu narodowego.

3. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej upoważnia Radę Ministrów do przeznaczenia z ogólnej rezerwy planu — środków niezbędnych na dodatkowe zakupy maszyn i urządzeń, zarówno z produkcji krajowej, jak i z importu, oraz na roboty budowlano-montażowe, w miarę powstawania możliwości wynikających z kształtowania się bieżącej sytuacji kraju.

Marszałek Sejmu: *D. Gałaj*